

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΤΟΥ

Χάριν υγείας χάριν καὶ ρεκλάμας
ἀφῆσας Κηφισίαν καὶ Ἀδάμας,
ὥσας μὲς καὶ πᾶν τωνατικόν,
ἐπῆγε σὲ ταξιδεῖν ἐθνικόν.
Τὸ γεγονός δὲν εἶν' εὐκαταφρόνητο.
κι' ἄς ταξιδεύῃ ὅσο θέλ' ἐγκόνητο !...

Καὶ γιὰ νὰ δῇται τ' εἶν' ἡ θεία δίκη,
θὰ πάη πρώτα στὴ Θεσσαλονίκη,
ποῦ ἔλεγε νὰ μὴ κατακτητὴς,
καὶ μπαίνει τώρα περιηγητὴς !
τὸ γεγονός δὲν εἶν' εὐκαταφρόνητο
κι' ἄς ταξιδεύῃ, ὅπως λέν' ἐγκόνητο !..

Κατόπιν θὰ εἰσβάλῃ καὶ στὴν Πόλιν
χωρὶς νὰ τὸν παρεμποδίζουν στόλοι·
καί, μὲ τὸ Βάρβογλ' ἴσως συντροφιά,
μπορεῖ νὰ μὴ καὶ στὴν Ἀγιά - Σοφιά !..
Κ' ἰδοὺ πῶς τ' ὄνειρό μας τ' ἀλησιμύνητο
γίνεται πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἐγκόνητο.

Κατόπιν θὰ πηγαίῃ καὶ στὴν Κρήτη
ποῦ πολιτοκίτη τῆς τὸν κηρύττει,
ἴσως στὴν Κύπρο, ἴσως καὶ στὴν Κω,
ἴσως — ποῖς ξέρει — καὶ στὴ Δαμασκό !..
Κατόπιν ;... Αἱ δὲν εἶν' εὐκαταφρόνητο
εἰς τὴν Ἀθήνα πάλι, ὅπως πρὶν... ἐγκόνητο !...

Ignotus

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ

Ἐξακολουθοῦμεν τὴν ἐκ τῶν ἐκθέσεων τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν διδασκτικῶν τερπνοτάτην σταχυολογίαν. Ἐφάμιλλα τῶν ἐγχειριδίων πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας ἀποδεικνύονται καὶ τινες ἱστορίαι τῆς παιδαγωγίας, οὐδόλως δ' ὑστεροῦσι καὶ τινες τῶν ἱστοριῶν τῆς ἐλληνικῆς γραμματολογίας.

Ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα τοῦ τιθήκου τοῦ Αἰσωπίου μύθου, ὅστις ἐξέλαβε τὸν Παιραιᾶ ὡς ἄνθρωπον, καὶ ὁ συγγραφεὺς μιᾶς ἱστορίας τῆς παιδαγωγικῆς μεταμορφῶναι τὸ ἐν Δεσσῶν κατάστημα τὸ κληθὲν Φιλανθρωπικὸν εἰς παιδαγωγὸν διάστημα «τὸν φιλόανθρωπον Δεσσῶν» τὸ δὲ ἐν Re Kahn κτῆμα καὶ τὴν ἐν αὐτῷ σχολὴν εἰς παιδαγωγὸν Ῥεκανὸν ἀλλὰ κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Ῥεκανοῦ καὶ τοῦ Δεσσῶν.

Ἐν ᾧ δὲ κτῆματα καὶ χωρ' ἄ εξανθρωπίζονται, ἀφ' ἑτέρου ἄνθρωποι χάνουσι τὰ ὀνόματά των, μετασχηματιζόμενα εἰς θαυμνὸν καθιστῶντα ἀδύνατον τὴν ἀναγνώρισίν των. Ὁ Ναιμάβερ γίνεται Μίγγαλερ, ὁ Ῥέϋχλιν Πετζλίνος, ὁ Μαῦρος Μαυρὲ, ὁ Κομένιος Καμένιος κλ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ἱστορίας. «Ἡ τοιαύτη ἐπισείκεια ὅλως ἀντέκειτο πρὸς τὴν αὐστηρότητα, ἣν ἀνέπτυξεν ὁ Montausier ἐπὶ τῇ διαγωγῇ τοῦ Dauphin, ὃν πρὸ τοῦ Βοσσοῦτου ἀνηλεῶς ἐξέδειρε.» Ὁ Montausier εἶνε γνωστός ὁ Montesquieu· οὗτος δὲ τὸν Dauphin ἦτο· τὸν Δελ-

φίνον τῆς Γαλλίας δὲν ἐξέδειρεν ὡς ὁ Ἀπόλλων τὸν Μαρσύαν, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι μόνον τὸν ἔδειρεν.

Ἐκ τῆς αὐτῆς. «Φήμην δὲ φιλελόγου καὶ παιδαγωγοῦ συγγραφέως ἔχαιρεν ὡσαύτως καὶ ἡ Madame de Maintenon.» Τὴν πληροφορίαν ταύτην θὰ ἔλαβε πιθανῶς ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ τὸν λόγιον Ἑλληνα γυμνασιάρχην, ὅστις ἐν τινι μεταφράσει τοῦ ἐπιτελεφύρτησεν εὐφύμως τὴν διαβήτην ἐκείνην ἐταίραν διδασκαλίσσαν (maîtresse) Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'.

Ἐκ τῆς αὐτῆς : «Ἐνθυμοῦμαι, λέγει λόγιός τις, ὅτι ὢν διδασκαλὸς ἐν ἐξοχῇ ἐδίδασκον παιδιὰ ἡλικίας 12 - 15 ἐτῶν, ἅτινα ἐδάδιζον κεκυρτωμένα ὡς γέροντες, τὸν τράχηλον ἔχοντα κεχωρισμένον (!) καὶ κλίνοντα πρὸς τὰ πρόσω.» Φαίνεται, ὅτι οἱ μαθηταὶ ἐκείνοι ἐδάδιζον περίπου ὅπως ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος τῶν ἀγιογράφων, κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας τὴν ἀποτμηθεῖσαν κεφαλὴν των.

Ὁμοίως : «Αἱ πράξεις καὶ τὰ παραγόμενα τῆς μνήμης ὀνομάζονται συνήθως ἐνθυμήματα· αἱ ἐκούσαι ἢ ἀκούσαι ἐντυπίσεις, αἵτινες γίνονται εἰς τὰ κλασικὰ ἡμῶν ἐνθυμήματα ὀνομάζονται ἀναμνήσεις· αἱ ἐπανειλημμένα· αἱ προδιδοῦσαι σκοπὸν σφετερισμοῦ τῶν ἰδεῶν ἢ τῶν φράσεων ἄλλου τινὸς συγκροτοῦσι τὴν λογοκλοπίαν.»

Ὁμοίως : «Αἱ ἐξ αἰσθήσεως καὶ ἡ φωνή, ἣν ἐδόμην αἰσθησὶν δύνανται τις νὰ ὀνομάσῃ» καὶ κατωτέρω : «Ἡ ἀκοὴ μετὰ τῆς φωνῆς εἶνε ἡ ἐδόμη αἰσθησὶς, ἥτις μετὰ τῶν λειτουργιῶν τῆς γλώσσης τῆς ἐγγλωττίας τοῦ ἀνθρώπου ὀνομάσθη κάτοπτον τῆς ψυχῆς.» Ποία νὰ εἶνε ἀρὰ γε ἡ ἕκτη αἰσθησὶς τὴν ὁποίαν ἀποκρύπτει ὁ συγγραφεὺς ; μήπως ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐπλάσε παζὼν ὁ συγγραφεὺς τῆς Παπίσσης Ἰωάννας ; Καὶ ποία πάλιν αἰσθησὶς ἀντικατέστη-
ταν ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε γνῶστοις πέντε τὴν ἀκοήν, τὴν ὁποίαν ὁ συγγραφεὺς προεβίβασεν εἰς ἐδόμην ;

Ἐκ μιᾶς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς γραμματολογίας : Πρόκειται περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις θεάτρου· «Τὸ θεᾶτρον ἦτο ἐκτισμένον ἐν εἴδει ἡμικυκλίου καὶ ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ κεκλιμένου ἐπιπέδου, ἐν ᾧ ἦσαν λελαξευμένα τὰ καθίσματα τῶν θεατῶν· ἦτο μέγα καὶ περιελάμβανε 30,000 ἀνθρώπους, τὸ τῆς Μεγαλοπόλεως τὸ μέγιστον 44,000. Τὸ πρῶτον οἱ Ἑλληνες εἶχον κτίσθαι θεᾶτρον ξύλινον, καταπεσόντος τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἀπεφάσισαν νὰ οἰκοδομήσωσι λίθινον. Τὸ ἔργον ἔρξατο περὶ τὰ 500 π. Χ. καὶ ἐτελείω-
σε περὶ τὰ 390 ἐπὶ τοῦ ρήτορος Λυκούργου.»

Σημειωτέον πλὴν ἄλλων, ὅτι ὁ ρήτωρ Λυκούργος ἐγεννήθη ἀκριβῶς τὸ ἔτος καθ' ὃ ἀπεπεράτωσε τὴν οἰκοδομὴν τοῦ θεάτρου, ἦτοι τὸ 390 π. Χ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς· «Τρυφιδώρος Αἰγύπτου» ἔγραψεν Ἰουλίῳ πέρσιν· ὅτε Ἰουλίῳ ὅτε Αὐγούστου πέρσιν ἐποίησεν ὁ Τρυφιδώρος, ἀλλὰ τὴν Ἀλῶσιν Ἰλίου.

Τσοπανάιος

